

دنوراني قاعدې تجويدې نوټ

سید احمد (ذہین)

Ketabton.com

دنوراني قاعدې تجويدې نوټ

سید احمد (ذہین)

1/10/

تجویدې نوټ

Helmar

S-A-Z

1/10/13

دنوراني قاعدي تجويدي نوٲ

ترتيب كوونكي اوليكوونكي: سيد احمد (ذهين)
كال: ۲۰۲۱ ۱ ۱۳۹۹

دڪتاب پيڙندنه

دڪتاب نوم	:	دنوراني قاعدي تجويدي نوٽ
مرتب	:	سيداحمد(ذهين)
ڪمپوز	:	سيداحمد(ذهين)
تصحيح	:	سيداحمد(ذهين)
موبائيل شميري	:	0784459425 / 0731317240
ايميل ادرس	:	shaistasayedahmadzaheen@gmail.com
في سبوك	:	sayed ahmad zaheen

(ٽول حقوق دليڪوال سره محفوظ دي)

(ڊالي دي وي ٽولو هي وادوالوته)

(ددي ڪتاب هر ڊول چاپ، ڪاپي او برقي نشر بغير د مؤلف د اجازي ڇخه منع دي)

فہرست

دصفحہ شمیرہ	عنوان
5	تجوید
5	اولہ، اودوہمہ کلیمہ
5	دحروفو کشول
5	حروفی مقطعات
5	حرکت، تنوین
6	وقف
6	تاح مدہ ورہ
6	ولار حرکات
6	مداصلی یا حروف مدہ
6	مدلین یا حروف لین
6	مدواجب متصل، مدجائز منفصل
6\7	الف، ہمزہ
7	ساکن
7	قلقلہ
7	درا قاعدی
7	ساکن، غنہ
7\8	دنون ساکن اوتنوین قاعدی
8	دمیم ساکن قاعدی

تجوید

تجوید: په لغت کې ښه کارکولو ته وايي. او په اصطلاح کې موږ ته د حروفو حق رابښی. د تجوید د علم موضوع: حروف هجاء یا الفاظي قرآني د الفباء ۲۹ توري دي. د تجوید د علم غرض: د قرآن کریم د تلاوت کولو په وخت کې خپله ژبه دخطا څخه ساتل دي. د تجوید د علم ارکان: څلور دي (صفتونه، مخرجونه، ترکیبي قاعدې، او په خپله ژبه سره مهنت کول). د تجوید د علم حکم: فرض کفایي دی او عمل ورباندې فرض عین دی. د تجوید د علم فایده: په دنیا او آخرت کې د الله (ج) رضا ده.

اوله، اودهه کليمه

اوله کليمه طيبه: (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ).
ترجمه: نسته لایق د عبادت بغير د الله (ج) څخه حضرت محمد (ص) د الله (ج) رسول دی
دوهه کليمه شهادت: (أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ).
ترجمه: زه شاهدي اداکوم ددې خبرې چې نسته لایق د عبادت بغير د الله (ج) څخه او زه شاهدي اداکوم چې په تحقيق سره حضرت محمد (ص) چې دی بنده د الله (ج) او رسول د الله (ج) دی.

د حروفو کښول

یادونه: هر حرف چې له درو تورو څخه جوړوي ددرو الف اندازه کښیږي درې الفه شپږ حرکتی کيږي.
یادونه: هر حرف چې له دوو تورو څخه جوړوي دیو الف اندازه کښیږي یو الف دوه حرکتی کيږي. ددوه حرکتی اندازه چې خلاصی گوتی بندي کړي او یابندي گوتی خلاصی کړي.

حروفی مقطعات

حروفو مقطعات: هغه حروفو ته ویل کيږي چې جلا جلا یعنی قطع قطع ویل کيږي. یادونه: د حروفو مقطعاتو په معنا یوازې او یوازې الله (ج) او رسول (ص) پوهیږي او حروف مقطعات دخوړلسو صورتونو په سرکې راغلي دي.

حرکت، تنوین

حرکت: یوزور، یوزپر، یوپېښ ته وايي.
تنوین: دوه زوره، دوه زپره، دوه پېښ ته وايي.

وقف

يادونه: په دوه زوره چې وقف وشي په الف بدليري.
يادونه: په دوه زپره، دوه پي بن، يوزور، يوزپر، اويوپي بن چې وقف وشي ساکن کيري.
ساکن: چې يو توري ورغندی ولري.

تاح مده وره

تاح مده وره: هغه کوچنی ها ته ويل کيري چې په سر دوه ټکي ولري.
يادونه: په تاح مده وره چې وقف وشي په ها بدليري.

ولاړ حرکات

ولاړ حرکات: ولاړزور، ولاړزپر، چپه پي بن ته وايي.
يادونه: ولاړ حرکات ديو الف اندازه کشيروي يامد باندي کيري.
يادونه: په ولاړو حرکاتو چې وقف وشي په ولاړو حرکاتو بدليري.

مد اصلي يا حروف مده

مد اصلي يا حروف مده: دري توري دي (واو، الف، يا).
واو: چې ساکن وي مخکي حرکت يي پي بن وي. (بُوا).
الف: چې ساکن وي مخکي حرکت يي زور وي. (با).
يا: چې ساکن وي مخکي حرکت يي زپر وي. (بُي).

مدلين يا حروف لين

حروف لين يا مدلين: دوه توري دي (واو، يا).
واو: چې ساکن وي مخکي حرکت يي زور وي. (دُوا).
يا: چې ساکن وي مخکي حرکت يي زور وي. (دُي).
يادونه: مدلين ځکه ورته وايي چې په نرمی سره ويل کيري.

مدواجب متصل، مدجائز منفصل

مدواجب متصل: مدواجب متصل ددرو الف اندازه کشيروي، علامه يي (آ).
مدجائز منفصل: مدجائز منفصل ديوالف، دوه الف، دري الف په اندازه کشيروي.
خو بڼه خبره داده چې ددروالف په اندازه يي کش کړو، علامه يي (آ).

الف، همزه

الف: هغه لکني ته وايي چې هيڅ حرکت او جټکه ونه لري (ا).

همزه: هغه لکني ته وايي چي حرکت او جٽڪه وٺري (آ).

ساکن

ساکن: چي يو توري وڙغندي وٺري. دورغندي وظيفه مڃي توري دڄان سره جنگوي اويوڄل ويل کيڙي.

قلقله

قلقله: ساکنو حروفو ته حرکت وڙکولو يا جٽڪي ته وايي.

دقلقلي حروف: شپير دي. (ق، ط، ب، ج، د).

يادونه: هره کله چي دغه شپير حروف (ق، ط، ب، ج، د) ساکن وي نو هلته قلقله کيڙي. جٽڪه: لڪه (اَق، اِق، اُق) (اَط، اِط، اُط).

درا قاعدي

درا قاعدي: دري داني دي.

۱ قاعده: که چيري را زور، او پي بن وٺري نو رايکه ويل کيڙي. اوکه زپروٺري نوٽشه ويل کيڙي.

۲ قاعده: که چيري را ساکنه وي نو بيا پي مڃي توري ته پي گورو، که چيري زور، او پي بن وٺري نو رايکه ويل کيڙي. اوکه زپروٺري نوٽشه ويل کيڙي.

۳ قاعده: که چيري را اودهغه څخه مڃي توري ساکن وي نو بيا دريم توري ته گورو، که چيري زور، او پي بن وٺري نو رايکه ويل کيڙي. اوکه زپروٺري نوٽشه ويل کيڙي.

مشدد، غنه

مشدد: چي يو توري شد وٺري. شد دري غاشو په رقم دي. اود شد وظيفه مڃي توري دڄان سره ٽينگ جنگوي اودوهم ڄل بيا ويل کيڙي.

غنه: هر کله چي ميم او نون شد وٺري هلته غنه کيڙي.

دنون ساکن اوتنوين قاعدي

دنون ساکن اوتنوين قاعدي: څلور دي. (اظهار، ادغام، اخفاء، انقلاب).

اظهار: په لغت کي بنکاره کولو ته وايي، او په اصطلاح کي هر حرف دخپل مخرج څخه ايستل بي له غني ته اظهار وايي.

يادونه: داظهار ۶ حروف دي (ء، ه، ع، ح، غ، خ).

يادونه: هرکله چي دغه شپير (ء، ه، ع، ح، غ، خ) حروف دنون ساکن اوتنوين وروسته راشي نو هلته اظهار کيڙي. (وَنَحْرٌ، اَنْعَمْتُ، رَسُوْلٌ اَمِيْنٌ).

ادغام: په لغت کې کې داخلولو ته وايي. اوپه اصطلاح کې يوځايوالی دی، دحرف ساکن دحرف متحرک سره داسې يوځايوالی چې متحرک حرف مشدد وگرځي. او ژبه يو وار ورباندې پورته شي.

يادونه: ادغام په دوه ډوله دی.

۱: سره دغني: هرکله چې دغه څلور (ی، م، ن، و) حروف دنون ساکن اوتنوين وروسته راشي هلته ادغام سره دغني کيږي. (مَنْ رَبِّهِمْ).

۲: بېله غني: هرکله چې دغه دوه (ل، ر) حروف دنون ساکن اوتنوين وروسته راشي هلته ادغام بېله غني کيږي. (مَنْ يَقُولُ).

اقلاب: په لغت کې اړولو ته وايي. اوپه اصطلاح کې يو حرف بدلول په بل حرف باندې سره دغني.

يادونه: داقلاب يو حرف (ب) دی.

يادونه: هرکله چې دنون ساکن اوتنوين وروسته (ب) راشي نو هلته اقلاب کيږي. (مَنْ مَبْعُدِ).

اخفاء: په لغت کې پټولو ته وايي. اوپه اصطلاح کې داظهار او ادغام مينځ کې يو حالت دي.

يادونه: داخفاء ۱۵ حروف دی. (ت، ث، ج، د، ذ، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ف، ق، ک).

يادونه: اخفاء هرکله چې دنون ساکن اوتنوين وروسته دغه (ت، ث، ج، د، ذ، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ف، ق، ک) حروف راشي هلته اخفاء کيږي.

دميم ساکن قاعدي

دميم ساکن قاعدي: درې دي. (ادغام متماثلين، اخفاء شفوي، اظهار شفوي).

ادغام متماثلين: هرکله چې دميم ساکن وروسته ميم راشي. هلته ادغام متماثلين کيږي. (لَهُمْ مَثَلًا)

اخفاء شفوي: هرکله چې دميم ساکن وروسته با راشي هلته اخفاء شفوي کيږي. (تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ).

اظهار شفوي: هرکله چې دميم ساکن وروسته (واو، فا) راشي هلته اظهار شفوي يا اشد اظهار کيږي. (لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ).

دنوراني قاعدي دتجويدې نوبت پای

ومن الله التوفيق

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**